

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. XVI. De obstaculo vitæ communis apud quosdam Religiosos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

CAPUT XVI.

*De obstaculis vitæ communis apud quosdam
Religiosos.*

Q. 1. An, & quando, ratione deficientis communitatis. Fratres, qui scirent & cognoscerent, se non posse Regulam spiritualiter observare, ad suos ministros (juxta Regulam) debeant, & possint recurrere.

R. Cum Bartoluc. in c. 10. Regul. ideos ex triplici capite posse & debere facere. I. Ratione loci, dum loco annexa est proprietas, hoc est, dum vivitur de peculio particulari, & peculiariter habentur bona mobilia, vel immobilia, contra S. Concil. Trid. II. Ratione personarum, dum vel Superior de Regula nihil curat, vel familia communiter est dissoluta, non vacans spiritui, & fratrem spiritualem, ac Regulæ zelatorem persequens, ac scandalizans. III. Ratione conversationis, dum frater extra ordinem ponitur, ubi est magna occasio paupertatem frangendi, in sua libertate vivendi, & periculum spiritûs, cum sæcularibus conversando, &c. In his, deficiente Ministro Provinciali, recurratur ad Generalem; eò non providente, ad Ordinis Protectorem, qui in iis casibus non solum habet jurisdictionem, sed etiam punitionem. Protectore verò hoc negligente, recurratur ad Papam; ut habet *Alvarus*.

Q. 2. An sit contra vitæ communis regularitatem, si Superior regularis facultatem generalem

lem

lem & indistinctam faciat suis subditis, ut undecumque, & quavis via, ac modo, tam per se, quam per alios necessaria suæ naturæ procurent, & expendant, &c.

R. affirm. cum *Bartoluc.* l. i. §. 72. Rationem dat; quia hoc non solum repugnat honestati religiosæ, ac eorum instituto, verum etiam contrariatur observantiæ vitæ communis, contentæ in decretis S. Concil. Trid. Clem. VIII, aliorumque Pontificum decretis, tandemque in nostris Constitut. Urbanis, ut immediatè ante hoc caput dictum fuit. Hinc ait *Petrus Navarr.* cit. ab ipso, maximè expedire, ut non concedantur vagè talia bona, maximè pecunia ad indeterminatos usus, ut ita occasio malè expendendi veteretur. Sed si ob justam causam justè concedenda sit (in illis monasteriis saltem, in quibus nunc ob aliquam moralem impotentiam, vel undecumque tandem vita communis communiter necdum servari potest) solum ad certum ac determinatum usum, pium, licitum, necessarium, & à Superiore cognitum: ab eoque semper revocabilis sit hæc licentia. Et in casu, quò subditus non eget nunc nec proximè, possit impedire communi necessitati Monasterii à Superiore applicari (nisi hoc limitent Constitutiones Ordinis; prout apud nos). NB.

Pariformiter *Alvarus* talem irreligiosè vivendi modum graviter carpens inquit, quòd sit pessima consuetudo quorundam Religiosorum, & proprietatis nutritiva, quòd, quando indui debent, dentur eis certæ pecuniæ à Prælati pro in-

dumentis, & calceamentis, aliisque necessariis, quam postmodum expendunt, dant, & exponunt pro libito voluntatis: & sic efficiuntur proprietarii. Unde deberent eis necessaria in specie, & numero, minimè verò in pecunia dari. h. i.

Q. 3. Ad quantam temporis metam liceat Regularibus personis privatis pro se, qui extra communis vitæ observantiam vivunt, provisiones necessariorum ad corporis sustentationem facere, ne paupertatis votum illis contingat violare. Idem dic de Officialibus, & Superioribus respectu privatarum necessitatum.

Respondent quidem 1. communiter aliqui imperfecti, qui salutem animæ parum fortè curant, quòd, eùm nemo futuros casus, ac sequentia indies infortunia valeat prospicere, ac præcavere, non erit inconveniens Regularibus recipere, retinere, ac conservare indifferenter omnia, & quæcumque mobilia, quæ ad manus illorum quovis licito modo devenire possunt, & pro quocumque tempore etiam longissimo, & vitalitio (modò tamen id faciant Superiore permittente, quousque ei placuerit). Sed

Respondet 2. Bartoluc. Ejusmodi provisiones, ut sint honestæ, ac instituto regulari convenientes, non posse excedere unius anni metam, computatis ac clausis in hoc anni spatio omnibus & singulis necessitatibus, tam certis, quàm illis, quæ probabiliter, attentis circumstantiis locorum, personarum, &c. evenire possent. In ceteris autem longioris temporis, tenerentur jactare cogitatum suum in Domino, & illius curæ se totaliter

committere, sperantes confidenter, quod is, pro
cujus amore tempore professionis suæ, omnia
mundana despexerunt, & reliquerunt, non sit ob-
liviosus, aut incurius futurus, ad procurandum eis
tempore opportuno victum, vestitum, & cetera
omnia, quæ sufficere possent ad suæ naturæ su-
stentationem, ac conservationem. Hæc ille fultus
ratione multiplici, sed fortè nimis anxie. (vesti-
menta illa excipe, quæ possunt per triennium vel
ultra durare).

I. Ratio. Quia hoc alioquin haberet aliquam
speciem thesaurizationis. *II.* Quia Christus ge-
neraliter omnibus solitudinem præproperam,
& intempestivam prohibuit; ergo multo magis
religiosis, qui à die professionis jactârunt cogita-
tum suum in Domino. *Nolite solliciti esse in cra-
stinum* (March. 6.) hoc est, in futurum, ut expli-
cat *S. Hieron.* Ubi superfluam solitudinem pro-
hibet Christus; ut interpretatur *D. Thomas.* *III.*
Quia si hujusmodi provisiones anticipatæ religio-
sis indefinitè licerent, numquam possent argui de
superfluitate, quantumcumque corrogarent: ete-
nim quod mihi in præsentem non est, fortè anno se-
quenti, vel tertio, vel decimo erit utile vel neces-
sarium; & ita auctoritates S. Scripturæ, repro-
bantes superfluam curam, & superabundantiam,
numquam invenirent locum. Sed ita non sensit
S. P. N. Franciscus, qui nimis sæpe Fratres suos
redarguit de superfluitate, nimia solitudine, pre-
tiosa nimis suppellectilium curiositate. Quod &
faciunt Concil. Trid. & decreta Cardinalium.
Hinc etiam *Carthusiani* in statuta novæ collectio-

nis, ut teneritudini sanctæ Matris ac Sponsæ paupertatis prospiciant, sanciunt, & vetant, ne unquã abundantem superfluitatem admittant (consideratis tamen circumstantiis, & eventibus pro futuro non irrationabiliter metuendis) sed vel pauperibus aliis, religiosive, vel egentioribus Carthusiis distribuunt. *Alias rationes vtd. lc.*

Attamen quantum ad superfluitatis, aut pretiositatis excessum, possunt privati Religiosi stare, & acquiescere iudicio & dispositioni suorum Superiorum (si tamen eis in omnibus sese submittant, libenterque patiantur vel sibi adimi, vel subtrahi, vel commutari, vel minorari, &c.) Qui etiam (ut notat *Bartoluc.*) quando esset valde probabile, aut fundamentum in experienciis dubium, anno sequenti, vel tertio, vel quarto fore egentiã, possunt ampliorem pro ampliore tempore gerere providentiam, & curam. Nihilominus culpabilis cura erit, si in tanta copia mendicando corrogarent, ut alios pauperes defraudarent (quod valde reprehendebat *S. P. N. Franciscus*) vel à vermibus corrodi sinerent, aut alio modo perire. Hoc etenim valde detestatur, & exprobat *S. Iacobus* in sua Epistola. Accommodatè ad iam dicta

Q. 4. De qua cura loquatur *S. P. N. Franciscus* in Regula, dum dicit c. 10. *Moneo quoque & exhortor in Domino Iesu Christo, ut caveant Fratres à cura & sollicitudine huius sæculi, quasi perpetuò victuri, instar nimis anxiarum formicarum, semper convehentium, & huic uni soli labori intentarum; quas ideo oderat idem S. P. Franciscus.*

R. Cum Bartoluc. l. c. quòd loquatur de sollicitudine,

tudine, & cura illicita rerum temporalium, quæ teste *S. Gregorio*, oritur ex avaritia. Et talis sollicitudo, secundum *D. Thom.* est quadruplex. i. Est, dum quis temporalia tamquam finem quærit. ii. Dum in illis procurandis apponit superfluum studium, propter quod à spiritualibus, quibus principaliter deservire deberet, retrahitur, vel quando spiritualia principaliter facit propter acquirenda temporalia, alioquin non facturus. Vel quando superflua, modo quolibet, sine mensura, cum aliorum damnificatione, repulsione, immo subinde etiam propriæ naturæ nocimento conquirit, vel negociando, vel sordidè, & quæstuosè nimis laborando, &c. iii. Quando quis timet, ne, faciendo quod debet, sibi necessaria defiant. iv. Quando quis nimis anticipatas facit rerum temporalium provisiones, &c.

CAPUT XVII.

*De diversitate observatorum Regulae
B. Francisci.*

Q. An FF. Minores Conventuales, observando Regulam *B. Francisci*, juxta Summorum Pontificum, ac Conciliorum declarationem, mitigationem, privilegiationem, sint observatores Regulae secundum mentem *S. P. Francisci*, & per consequens sint ab omni scrupulo peccati ac inobservantiae immunes. Circa hujus quæst. resolutionem vide c. XII. supra.

R. Affirm. cum *Navarro*, *Emmanuele Rodero*, *Bartolæ*. in fine libri sui. Quæ responsio